

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ

Köszöntő

A közel kétszáz éves Magyar Tudományos Akadémia jogi cselekményként történő megalapítása után azonnal könyvtárat hozott létre. A tudós testület fő célját, a magyar nyelv és tudomány ápolását, magától értődően könyvtár létrehozásával kívánta elősegíteni, megvalósítani. Sok minden megváltozott az elmúlt évszázadokban, de az nem, hogy tudományos intézményt csak könyvtár és dokumentációs központ köré lehet szervezni.

A mai MTA Könyvtár és Információs Központ feladatai változóban vannak. Nem csupán azért, amiért valamennyi könyvtáré a világban, hanem azért is, mert országos szintű szerepvállalásai mellett új, az egész Magyar Tudományos Akadémiát érintő feladatokat kapott. Fontos hangsúlyozni azt a tényt is, hogy intézményünk egyben az MTA Levéltára is, gyűjteményeiben pedig a klasszikus értelemben vett múzeumi műtárgyak is megtalálhatók.

Feladatainkat három jelentősebb tevékenységi körre csoportosíthatjuk amellet, hogy a tudományos szakkönyvtár és levéltár hétköznapi, hagyományos feladatait is ellátjuk.

A gyűjteményeinkben őrzött dokumentumok bemutatása mellett (kiállítások, konferenciák szervezése, könyvbemutatók, közönségkapcsolati tevékenység) aktívan hozzájárulunk az akadémiai kultusz ápolásához. Különleges gyűjtemények, neves mecénások, tudósok életművének bemutatásával a tudomány és a Tudományos Akadémia társadalmi szerepvállalását, közös dolgaink iránt érzett felelősségét hangsúlyozzuk.

Ambiciózus tervünk a teljes magyar tudományos élet dokumentálása pontos, ellenőrzött adatbázisokkal, teljes szövegű digitális könyvtárakkal, és ezeknek a világ tudományos teljesítményét nyilvántartó rendszerbe történő beillesztésével. A tudomány kultuszának építése országon belül, a magyarság- és Magyarország-kép ápolása külföldön.

A magyar és a magyarországi tudomány eredményeinek digitális szolgáltatása mellett legnagyobb feladatunk az országos Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program gondozása, a munkák koordinálása.

A korábbi értékek megőrzése és a legmodernebb információszolgáltatási rendszerek fenntartása minden korban a könyvtár feladata volt, ebben napjainkban sem történt változás. Dolgozunk, ápoljuk elődeink hagyatékát és szolgáljuk olvasóinkat.

Monok István
főigazgató

Az Akadémiai Könyvtár 190 éve

Az 1825 novemberében megalapított Magyar Tudományos Akadémiát és alig fél évvel később létrehozott könyvtárát a hazafias bőkezűség hívta életre a haladás és a művelt nemzeti polgárság fejlődésének elősegítésére. A Tudós Társaság első alapszabályában lefektetett fő célja a magyar nyelv ápolása volt, új tudományos és szépirodalmi művek közzétételének és fontos külföldi szakmunkák magyarra fordításának támogatásával, a magyar és magyar vonatkozású oklevelek, kéziratok, nyelvemlékek felkutatásával, megszerzésével és megjelentetésével, továbbá nyelvészeti kutatások elindításával. Célkitűzései között a nyelv-ápolás mellett pályázatok meghirdetése, a megjelent legjobb művek jutalmazása, kéziratok, folyóiratok és évkönyvek kiadása is szerepelt. Mindezen feladatok ellátásához szükség volt saját, külön könyvtár létesítésére.

A pozsonyi országgyűlés alsó táblájának 1826. március 17-i ülésén Szatmár vármegye követe közvetítette gróf Teleki József (1790–1855) – az Akadémia leendő első elnöke – és családja elhatározását, hogy a „Magyar Tudományos Intézetnek” ajánlják fel közel 30 ezer kötetes könyvtárukat. Az országgyűlési jegyzőkönyvben olvasható alapítóirat a következőképpen indokolja, hogy a Tudós Társaságnak miért van szüksége önálló könyvtárra:

Hogy a nemzeti nyelv előmozdítására és ez által a tudományok művelésére felállítandó [...] Tudós Társaság a maga feladatának a rábizottakban ohajtott eredménnyel meg bírjon felelni, nagy mennyiségű irodalmi segélyekkel, első sorban pedig nagyobb könyvgyűjteményekkel látandó el. Nem tagadhatom ugyan, hogy a Nemzeti Muzeum [...], valamint egyszersmind a pesti kir. tud. egyetem könyvtára

ebben a tekintetben szép eszközökben bővelkednek; amaz azonban saját rendeltetésénél fogva kiváltképen Magyarországra korlátozva, emez a szükséges pénz-alap hiánya miatt szűkebb korlátok közé szorítva, az emberi ismeretek óriási mezején mindmaig sok kívánni valót hagynak fenn. – Ennélfogva alólírott és érdekelt feleim főképp ettől a szemponttól, de egyszersmind a közjó előmozdításának vágyától indítatva és a Haza iránti legédesebb szeretettől lelkesítve, a mi jelentős könyvtárunkat [...] a nevezett társaságnak és a haza összes polgárainak használatára szenteltnek és felajánlandónak határoztuk [...]

Bár a könyvtár 1831-ben az Akadémiával egyszerre kezdte meg működését, a Teleki-könyvtár átadására csak 1844-ben kerülhetett sor. A gyűjteményt sokáig nem tudták megfelelően elhelyezni, ezért az hosszú

gr. Teleki József

ideig a Teleki család Szervita téri palotájában maradt. Végül a szükséges rendező és feldolgozó munka után a mai Petőfi Sándor utca 3. szám alatti Trattner–Károlyi-házban nyitotta meg kapuit az Akadémia tagjai és más tudósok számára. A könyvtár 1844. december 23-i megnyitására írta Vörösmarty Mihály *Gondolatok a könyvtárban* című költeményét. Az Akadémia könyvtárának első, a Telekiek által kinevezett vezetője (főkönyvtárnoka) Hunfalvy Pál (1821–1888) lett 1850-ben. Ekkorra elkészült a Teleki-könyvek katalógusa, s már 50–60 ezer kötetet számlált a gyűjtemény, melynek korszerű működési elveit, használatát először Toldy Ferenc titoknak szabályozta 1848-ban kiadott könyvtári *Utasításával*. A főkönyvtárnok vezetésével új, egységes szakrendszer és katalógusrendszer felállítására került sor.

Az intézmény történetében kiemelkedő fontosságú az 1865. esztendő, amikor Friedrich August Stüler (1800–1865) tervei alapján felépült az Akadémia palotája, melynek földszintjén a könyvtár is megfelelő helyet és felszerelést kapott. Külföldi könyvek és folyóiratok vásárlása, a különböző tudományos társaságokkal, akadémiákkal létesített cserekapcsolatok, és a magyar kötelespéldány-szolgáltatás biztosította az általános gyűjtőkörű állomány kiépítését. A Kézirattár kialakítása a könyvtár megalapítása után megkezdődött, de csak 1865-ben lett önálló gyűjtemény Rómer Flóris (1815–1889) régész, művészettörténész vezetésével.

1865-ben jött létre a Könyvtári Bizottság, melynek elnöke Toldy Ferenc, tagja pedig Arany János, Budenz József, Horváth Cyrill, Hunfalvy Pál, Jedlik Ányos, Pauler Tivadar, Petzval Ottó és Wenzel Gusztáv lett. 1869-ben, Eötvös József kultuszminisztersége idején határozták meg először a könyvtár gyűjtőkörét. E szerint a könyvtár gyűjti a külföldi tudós egyesületek, intézetek kiadványait, a legfontosabb tudományos

Hunfalvy Pál

folyóiratokat, szótárakat, nyelvészeti és irodalomtörténeti munkákat, enciklopédiákat és kézikönyveket, valamint a fontosabb monográfiákat.

A könyvtár egyenletes fejlődésének az I. világháború vetett véget. A cserekapcsolatok szinte teljesen megszakadtak, a háborút követő infláció miatt értékét veszítette az Akadémia alaptőkéje, és alig működött a csere alapjául szolgáló könyvkiadás. A pénzhány és a háborús körülmények kedvezőtlenül hatottak az állományfejlesztő munkára, amit az 1929-ben az Akadémiára került Vigyázó Ferenc-hagyaték (17 ezer kötetes könyv- és ritkasággyűjtemény) is csak részben tudott ellensúlyozni. Az intézmény az erőfeszítések ellenére sem tudta megőrizni korábbi színvonalát.

A Könyvtár régi raktárhelyisége az Akadémia palotájában

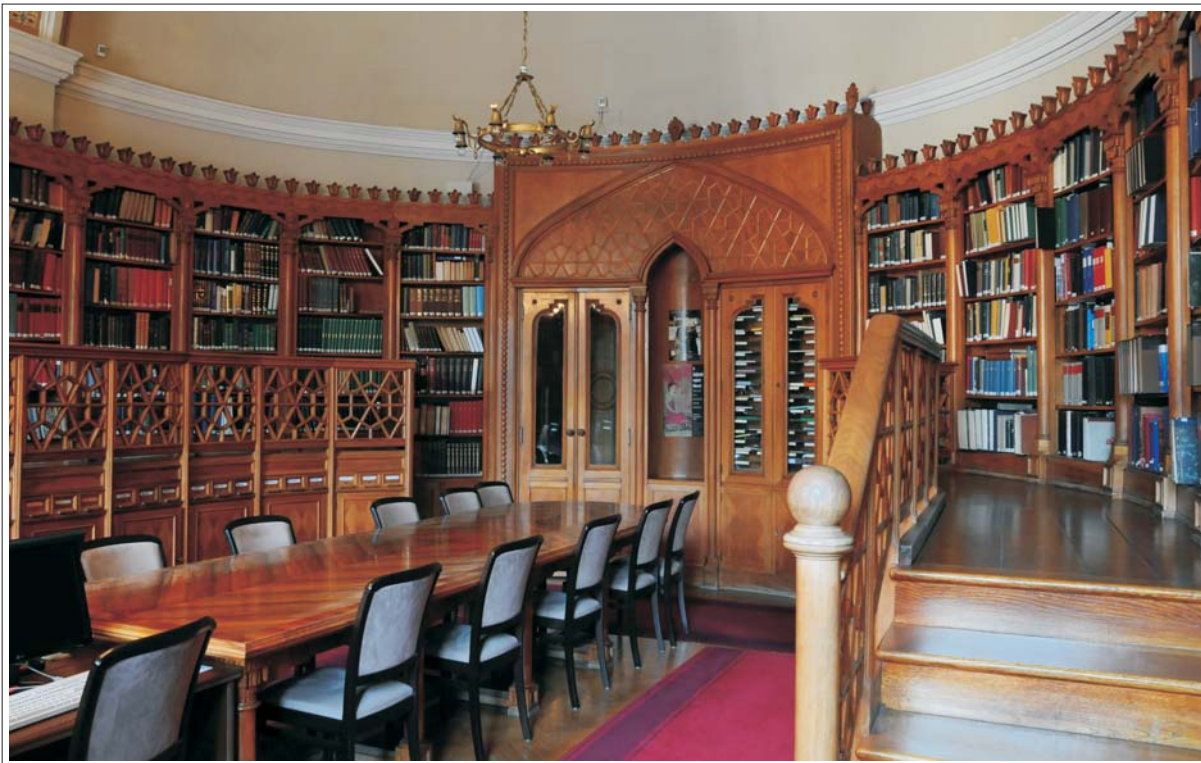
A II. világháborúban az állomány csak kisebb károkat szenvedett, így az épület helyreállítása után azonnal újraindulhatott a munka. Az Akadémia 1949. évi átszervezését követően a könyvtár egyik fő funkciója az Akadémia keretei között folytatott kutatások könyvtári háttérének biztosítása lett.

1951-ben jött létre könyvtárunk másik nemzetközi hírű különgyűjteménye, a Keleti Gyűjtemény. A 19. században Európa-szerte virágzott a keletkutatás, s ez ösztönzően hatott arra, hogy Magyarországon is tudományos alapossággal vizsgálják a kérdést. A Keleti Könyvtár az Akadémia palotájának földszintjén nyílt meg, s ettől kezdve az orientalisztika alapkönyvtára Magyarországon. Megformálása, beleértve az olvasó-

terem keleties hangulatú kialakítását is, elsődlegesen Rásonyi László turkológus érdeme, aki 1951 és 1961 között állt a gyűjtemény élén.

1981-ben, hazánkban az elsők közt a könyvtárban kezdődött el a számítógépes szakirodalmi téma- és idézettség-figyelés, valamint ehhez kapcsolódóan a tudományometriai kutatások. A sokasodó feladatok, a nagy ütemben gyarapodó állomány már a hatvanas években elhelyezési gondokat vetett fel, amelyekre megoldást csak egy önálló épület hozhatott. Több, meg nem valósult terv után az 1863–64-ben épült Arany János utca 1. szám alatti akadémiai bérházat építették át könyvtárrá 1985 és 1988 között. A könyvtár új épülete 1988 novemberében nyílt meg az

A Keleti Gyűjtemény olvasóterme

olvasók előtt. A különgyűjtemények továbbra is az Akadémia palotájában maradtak.

A következő évtizedekben a számítástechnika és az internet térhódításával a könyvtári munka és a szolgáltatások is jelentősen átalakultak. 1992 óta épül a könyvtár online katalógusa, az ezredfordulótól pedig egyre több elektronikus tartalom lát napvilágot, háttérbe szorítva a nyomtatott folyóiratokat.

2012-ben két nagy országos közfeladat került az MTA égisze alá: az Elektronikus Információs szolgáltatás (EISZ) Nemzeti Program és a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT), melyek munkálatait a könyvtár egy-egy osztálya látja el. Ismét az intézmény keretei

közt működik a tudományometriai kutatásokat folytató Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály. 2013. január 1-jével ezek a szervezeti változások indokolták a könyvtár nevének megváltoztatását MTA Könyvtár és Információs Központ (MTA KIK).

Az országos EISZ program keretében és saját előfizetések révén számos nemzetközi online adatbázis vált elérhetővé az olvasótermekben. A könyvtár fő törekvése, hogy a hagyományos dokumentumok mellett a kutatásban mind fontosabb elektronikus források beszerzésével sokoldalúan gyarapítsa állományát, és ezzel alapítójához méltó módon szolgálja a hazai tudományos kutatást és művelődést.

A GYŰJTEMÉNY

Törzsgyűjtemény

Különggyűjtemények

Nyomtatott könyv- és
folyóirat-gyűjtemény

Digitális gyűjtemény

Repozitórium

Képkönyvtár

Mindentudás Egyeteme

▪ Kéziratok

▪ Régi és ritka könyvek

▪ Keleti Gyűjtemény

▪ Mikrofilmek

▪ Akadémiai Levéltár

Törzsgyűjtemény

A nyomtatott könyv- és folyóirat-gyűjtemény

Közel két évszázados története során az MTA Könyvtár és Információs Központ összesen 2,3 milliónál is több könyvtári egységet számláló állománya nemcsak vásárlás útján, hanem a hazai és külföldi tudományos intézményekkel, akadémiákkal, partnerkönyvtárakkal kialakított gyümölcsöző cserekapcsolatok révén is gyarapodott. 1833-ban kiadott első évkönyvét az Akadémia e sorok kíséretében küldte el külföldi tudós társaságoknak:

„A magyar tudós társaság évkönyveinek első kötetét Uraságtoknak azon érzéssel küldi meg, mely az egész emberiséget, tudományok és művészségek szeretete által köz lelki atyafiságos nagy egyesületbe vonja.”

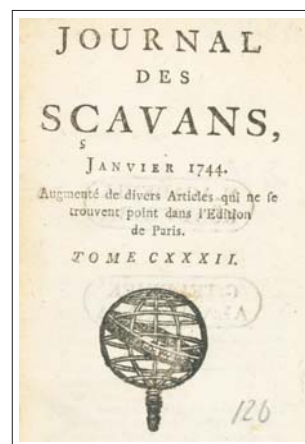
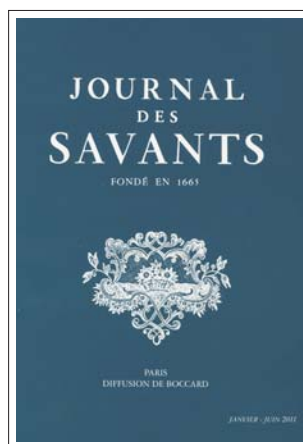
Az ennek nyomán kibontakozó kiadványcsere kezdetektől fogva tudomány- és művelődéspolitikai célokat is szolgált, de elsősorban hazai tudományos eredményeink bemutatását segítette elő a nagyvilágban. Az 1980-as években 80 ország mintegy 1600 tudományos intézményével álltunk cserekapcsolatban. Mára ez a szám jelentősen csökkent, jelenleg 69 ország 723 intézményével cserélünk kiadványokat. Nagyrészt e kapcsolatoknak köszönhető rendkívül gazdag folyóirat-állományunk kialakulása, valamint az a tény is, hogy túlnyomórészt tudományos monográfiákból álló könyvgyűjteményünk nyelvileg igen sokszínű, és számos egyedi kiadványt tartalmaz.

Könyvtárunk alapításától fogva egészen a jogszabályok 1997. évi változásáig kötelespéldányjoggal rendelkezett; azóta vételre és ajándékokra hagyatkozva – részben az Országos Dokumentumellátó Rendszer

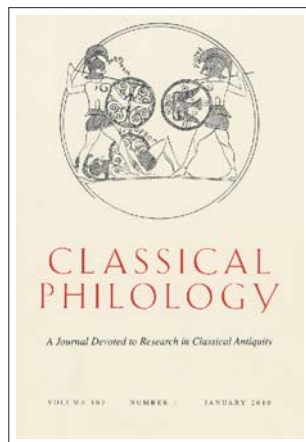
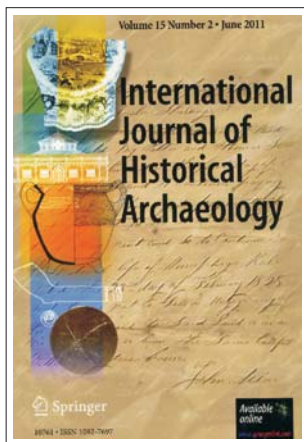
támogatásával – igyekszünk beszerezni a hazai kiadványokat.

Gyűjtőkörünk némiképp szűkült a 90-es években; ezt ellensúlyozzák a természettudományok terén az elektronikus források. Az MTA Könyvtár és Információs Központ mint országos tudományos szakkönyvtár, lehetőségeihez mérten gyűjti az ókortudomány, a klasszika-filológia, a világirodalom története, a nyelvtudomány és az orientalisztika szakirodalmát. Gyűjtőkörébe tartoznak a külföldi tudományos akadémiák kiadványai, a tudománytörténeti munkák, a bölcsész- és társadalomtudományok referenz- és enciklopédikus művei. Könyvtárunk kezdetektől gyűjti az Akadémia kiadványait, köztük az akadémiai folyóiratokat.

Az eredetileg tudományszakok szerint rendszerezett könyvállományt a kor követelményeinek megfelelően

1950-től új raktári rendben állították fel. Több mint másfél millió kötetet számláló könyvállományunk és a folyóiratok teljes gyűjteménye, amely jelenleg mintegy 2300 kurrens címet, illetve közel 19 ezer elektronikus folyóiratot tartalmaz, a központi könyv- és folyóirat-olvasóban, valamint a 2. emeleti digitális olvasóteremben használható. E hatalmas gyűjteményben többféle katalógusrendszer segíti a tájékozódást. Terveink szerint 2016 végére a teljes állomány kereshetővé válik elektronikus katalógusunkban.

Digitális gyűjtemény

Gyűjteményünk legféltettebb kincseit számos kiállításon és a világhálón is bemutatjuk. Digitális gyűjteményeinkben nagy tudósaink, költőink könyvtárunkban őrzött kézíratait, leveleit tesszük közzé több nyelven, gazdagon illusztrálva, tudományos igénnyel kommentálva. Hadd említsük itt meg például a Bolyai János, Radnóti Miklós, Kőrösi Csoma Sándor vagy Stein Aurél hagyatékát bemutató összeállításokat. Több digitális gyűjteményünk rangos szakmai elismerésben

részesült, kiemelve Madách Imre *Az ember tragédiája*-val foglalkozó összeállításunkat.

Digitális könyvtárunkban számos teljes szövegű online adatbázis érhető el. Olvasóink körében igen népszerűbbek között az EBSCO (amely több nagy adatbázis közös szolgáltatója), a JSTOR, illetve a Science Direct, melyeken keresztül több tízezer igényes nemzetközi szakfolyóirat lektorált cikkei kereshetők és tölthetők le percek alatt. A természettudományok két vezető folyóirata, a *Science Magazine* és a *Nature* is elérhető elektronikusan. Előfizetett bibliográfiai adatbázisaink közül kiemelendő a Web of Science, amelyben hivatkozások, idézettségi adatok segítik egy-egy kutatási témában a pontosabb tájékozódást. E-könyvgyűjteményünkben, mely 700-nál is több „kötetet” tartalmaz, tematikus összeállítások és jelentős referenzművek szerepelnek (pl. *Brill's New Pauly*, *Oxford English Dictionary*, *Encyclopedia of Language and Linguistics*). Olvasótermünkben elérhető több mint 700 elektronikus adathordozónk is (CD-ROM, DVD stb.).

Repozitórium

A Könyvtár 2009-ben az OTKA támogatásával létrehozta a REAL (*Repository of the Academy's Library*) repozitóriumot, a hazai tudományos publikációk szabad hozzáférésű tárhelyét. A REAL alapgyűjteményben az MTA vagy az OTKA/NKFA támogatásával született tudományos szakkikkek és jelentések szerepelnek. A REAL-D az MTA-hoz benyújtott nagydoktori és kandidátusi értekezéseket, illetve ezek téziseit tartalmazza – a gyűjtemény 2010-től teljes. Repozitóriumunk folyamatosan bővül periodikával (REAL-J), PhD disszertációkkal (REAL-PhD), kézírataink (REAL-MS), régi könyveink (REAL-R) digitalizált változatával is.

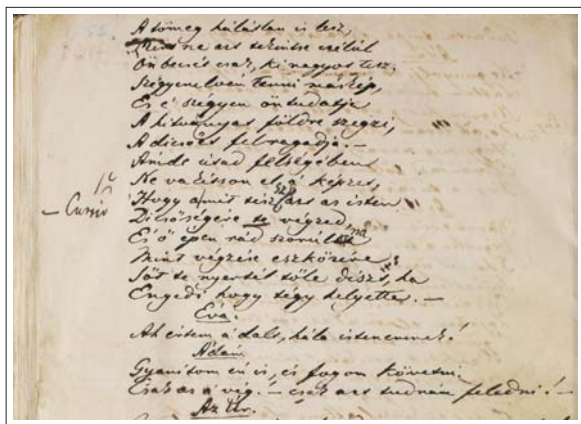
Különgyűjtemények

Kéziratok

A Teleki-könyvtár mintegy 600 kötet kéziratot tartalmazott, közöttük 18. századi írók és tudósok munkáit és levelezését. Gróf Teleki József tovább gazdagította a gyűjteményt a volt Kresznerics-könyvtár megvásárlásával. Ennek egyik felbecsülhetetlen értékű darabja a könyvtár egyetlen, ma hitelesnek elismert korvinája, Ludovicus Carbo (1435–1482) itáliai humanista *De divi Mathiae regis laudibus* című műve (digitális másolata: <http://carbo.mtak.hu>). A görög, latin és német kódexeken kívül kilenc magyar nyelv-emlékkódexet is őrzünk.

A kéziratos hagyatékok közül a legjelentősebbek Kazinczy Ferenc kéziratos művei és levelezése, Arany János műfordításai, kéziratai és levelei, Batsányi János hagyatéka, Berzsenyi Dániel és Csokonai Vitéz Mihály kéziratai, Vörösmarty Mihály hagyatéka, Bolyai Farkas

és János autográfjainak egy része. Ma itt van Ady Endre hagyatékának jelentős hányada, Balázs Béla, Kosztolányi Dezső, Szabó Lőrinc szinte teljes hagyatéka, Babits Mihály, Móricz Zsigmond és Tóth Árpád számos levele. Itt található Aczél György, Bibó István, Domanovszky Sándor, Eötvös Loránd, Fülepp Lajos, Hajnal István, Moravcsik Gyula, Pilinszky János és Szekfű Gyula írásos hagyatéka is. A legújabb értékes gyarapodások közül meg kell említeni Radnóti Miklós hagyatékát, a költő özvegye, Gyarmati Fanni ajándékát. 2012-ben az addig önálló Illyés Archivum teljes gyűjteménye is ide került. 2015 májusától a Kézirattárhoz tartozik a Lukács György egykori lakóhelyén, a Belgrád rakpart 2. számú házban működő Lukács Archivum is. Itt a filozófus egykori könyvtárának kötetei és kéziratai tanulmányozhatók.

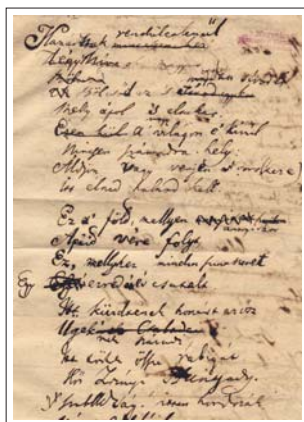
Madách Imre, Az ember tragédiája [K 531, fol. 160v]

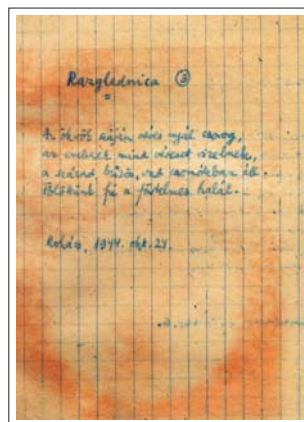
De divi Mathiae regis laudibus
(Ferrara, 1473–75) [K 397, fol. 1r]

Waldstein János karikatúrája
Széchenyi Istvánról [K 293/3]

Vörösmarty Mihály, Szózat
[K 721/I, fol. 47]

Radnóti Miklós, Razglednica 3
[Ms 2645/25]

Emlékérem a Czuczor-Fogarasi szótár megjelenése alkalmára (1874)

1949 után a Kézirattárba kerültek a korábbi külön emlékszbák és múzeumok – a Széchenyi-Múzeum, a Goethe-, a Vörösmarty-szoba kéziratai –, és a Kisfaludy Társaság gyűjteménye (benne Madách Imre *Az ember tragédiájának* kézirata; digitális változata: <http://madach.mtak.hu>). Ugyancsak itt találhatók ma az akadémiai pályázatokra 1949 előtt benyújtott pályaművek és bírálataik, továbbá az Akadémia Történeti Bizottságának támogatásával külföldi könyvtárakban és levéltárakban másolt magyar vonatkozású oklevelek, forrásanyagok is.

Az 1954 előtt feldolgozott kéziratos anyag betűrendes katalógusban kereshető. A müncheni rendszerű katalógus digitalizált változata a könyvtár honlapján elérhető: <http://apps.arcanum.hu/mtakcedkat>. Az 1954 után feldolgozott állományt a kutatóteremben betűrendes cédulakatalógus tárja fel. Kutatóink rendelkezésére áll egy gyászjelentés-katalógus is. A hagyatékok és állományrészek leírását tartalmazó kötetek *A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Kézirattárának katalógusai* című sorozatban jelennek meg; eddig 24 kötet látott napvilágot. A Régi Akadémiai Levéltár

A Magyar Tudományos Akadémia első pecsétje [Tárgyak 15]

20 ezer kötetet számláló kandidátusi és akadémiai doktori disszertációk sorozata.

Külön csoportot alkotnak a 18–19. századi kéziratos térképek, a kódexek és nyomtatványok töredékeiből

alkotott gyűjtemény, az akadémikusokról, írókról, költőkről és művészekről készült érmék kollekciója, továbbá a régi könyvtári szakrendből kiemelt, különösen értékes kéziratok gyűjteménye.

Régi és ritka könyvek

A gyűjtemény alapját az 1501 előtt nyomtatott ősnymtatványok és az 1711 előtti régi magyar könyvek alkotják. Az ősnymtatványok jelentős része (356 kötet) a Teleki-alapítvány révén jutott a könyvtár birtokába. Az alapító elnök ezt a gyűjteményt további vásárlásokkal gyarapította. A magánemberek és intézmények ajándékaival a 19. század végére mintegy 500 tételesre nőtt kollektció első nyomtatott katalógusa – Hellebrant Árpád munkája – 1886-ban jelent meg. A következő években – elsősorban Ráth György és Vigyázó Ferenc végrendeletének köszönhetően –

több mint kétszeresére duzzadt a gyűjtemény, melynek jelenlegi rendjét Csapodi Csaba (1910–2004) szervezte meg a II. világháború után. A második legnagyobb hazai *incunabulum*-állomány közel 1200 darabból áll, ebből 5 unikum, azaz egyetlen példány ma a világon. Az ősnymtatványok elektronikus és nyomtatott katalógus segítségével kutathatók.

A régi magyar könyvek legfontosabb beszerzései között kell említeni Jancsó Imre 1850-ben megvásárolt könyvtárát, Ráth György mintegy 2400 kötetes *hungarica*-

A Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye olvasóterme

A Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye egy másik terme

Litterae indulgentiarum
(Augsburg, 1490. április 12. előtt)
[Inc. 916]

Ikerkötés (dos-à-dos) [RM I. 8r 984]

XXI. János pápa, Copulata omnium tractatum ... ([Köln], 1493) [Inc. 185]

gyűjteményét, illetve a Vigyázó-könyvtár régi magyar könyveit. A régi magyar és magyar vonatkozású könyvek számára hozták létre a Régi Magyar I, II, III, IV szakcsoportot. Régi magyar könyvből jelenleg több mint 6600 található az osztályon.

1954-ben kezdődött meg az 1800 előtti külföldi, illetve az 1850 előtti magyarországi nyomtatványok átemelése a nagyraktári állományból. Ide került minden olyan régi szakból kiemelt, illetve újonnan beszerzett könyv, amelynek őrzése különös gondot igényelt. Az 1800 előtti külföldi nyomtatványok állományán belül önálló csoportot alkotnak az 1500 és 1550 között nyomtatott antikvák, melyek száma ma 1200 körül van. Itt kapnak helyet azok a muzeális könyvek is, amelyeket egykori tulajdonosaik személye vagy autográf bejegyzéseik tesznek értékké, de ide kerülnek olyan, korábban önálló gyűjteményekbe

sorolt művek, mint a Széchenyi-Múzeum és a Bolyai-gyűjtemény tételei, sőt a különösen gazdagon illusztrált vagy az értékes kötésű nyomtatványok is. A gyűjteménynek ez a része ma közel 18 ezer kötetet számlál. Az állományról elektronikus, illetve betű- és időrendi cédulakatalógus segítségével tájékozódhatunk.

Kemény János, Gilead Balsamuma (Sárospatak, 1659) [RM I. 4r 37]

A Keleti Gyűjtemény

A gyűjtemény kialakításakor Rásonyi László (1899–1984) válogatta össze az Akadémiai Könyvtár régi szakaiból az orientálistika tárgykörébe tartozó anyagot. Ily módon a modern könyvek mellett ide kerültek azok az antikvák és 17–18. századi régi könyvek is, amelyek keleti témájúak, illetve nyelvűek. A könyveken kívül itt található az ország legteljesebb, sok esetben unikális keleti folyóirat-állománya és kéziratgyűjteménye. A folyóiratok közül számos az alapítása óta folyamatosan jár. A Keleti Gyűjtemény több mint félévszázados története során tovább gyarapodott vásárlás és nemzetközi cserekapcsolatok, valamint ajándékozás révén. Állománya ma mintegy negyedmillió kötet könyv, 1200 különféle folyóirat-cím, a kéziratok száma pedig meghaladja a tizenöt-ezretet. Az olvasóteremben az ókori és a modern Keletre vonatkozó legfontosabb kézikönyvek és folyóiratok szabadpolcos elhelyezésben állnak az olvasók rendelkezésére.

Folyamatosan gyarapodó keleti vonatkozású könyv-állományunk olyan ritkaságokkal büszkélkedhet, mint

a magyar származású Ibrahim Müteferrika nyomdájának török ösnyomtatványai, az arab írásos könyvnyomtatás korai korszakának számos dokumentuma, valamint az évszázadok folyamán Európában a térséggel kapcsolatban megjelent utazási irodalom ritka példányai.

Ibrahim Müteferrika, *Tarih-i Hind al-garbi* (Isztambul, 1730), fols. 73v–74r [756.152]

Haggáda [Kaufmann Ms A 422, fol. 11v]

Martin von Baumgarten, *Peregrinatio in Aegyptum, Arabiam, Palaestinam et Syriam* (Nürnberg, 1594) [712.909]

Kézirataink között egyaránt megtalálhatók történeti jelentőségű unikumok, tudománytörténeti források, illetve felbecsülhetetlen művészi értékű, illuminált kódexek. Legrégibb kéziratunk a Misna, az úgynevezett Codex Kaufmann, amely héber nyelven a hagyományos zsidó törvényirodalmat tartalmazza a 2. században megszerkesztett formában. Féltve őrzött kincsünk a világ egyik legszebb héber könyvének tartott Haggáda, amely a 14. századi Katalóniából származik. A perzsa kéziratok közül a legkorábbi datált mű az 1319-ben másolt mesegyűjtemény, a Kégl

Sáhnáme, vadászjelenet
[Perzsa F. 12, fol. 1r]

Tárh-i Üngürüş
[Török F. 57, fol. 1v]

Sándor (1862–1920) hagyatékából származó *Kalila va-Dimna*. A jeles perzsa eposz, a *Sáhnáme* négy kéziratos példánya is megtalálható gyűjteményünkben. A török gyűjteményben található a ma ismert legkorábbi *Feredzs bad es-sidde* mesegyűjtemény 1451-ből, valamint a magyar történelem egyik forrásműve, az 1542 körül keletkezett, szerző kézírásában, egyetlen példányban fennmaradt *Tárh-i Üngürüş*. Az arab kéziratok közül kiemelkedik a késői mamlúk-

kori Kairó könyvművészetének ritka példánya, az 1440-es években keletkezett *Tahmísz al-Burda*, amely a Mohamed prófétát dicsőítő leghíresebb költemény mellett további dicsverseket is tartalmaz. Az UNESCO Világemlékezet listájára 2009-ben felvett Kőrösi Csoma archívum képezi az alapját Közép-Európa legnagyobb, több mint hatezer művet tartalmazó tibeti kézirat- és fanyomat-gyűjteményének. E gyűjtemény tudománytörténeti szempontból legjelentősebb dokumentumai az úgynevezett Alexander-könyvek, melyeket tudós lámák állítottak össze a tibetisztika alapítójának, Kőrösi Csoma Sándornak (1784?–1842) a buddhizmusra, illetve Tibet kultúrájára vonatkozó kérdései alapján.

Gyűjteményünk őrzi a magyar keletkutatás számos kiemelkedő tudósának kéziratos hagyatékát. Ezek közé tartozik az európai iszlámkutatás máig legnagyobb alakja, Goldziher Ignác (1850–1921) felbecsülhetetlen értékű levelezése, a hozzá írt több mint 13 ezer levéllel. A nemzetközi érdeklődés középpontjában áll Stein Aurél (1862–1943) gyűjteménye, mely a régész-felfedező magánkönyvtárát, kézirateit, térképeit és több mint 8 ezer saját fotóját tartalmazza.

Feredzs bad es sidde
[Török F. 71, fol. 1v]

A Tahmísz al-Burda címlapja
[Arab F. 3, fol. 2r]

A Gyémánt Szútra első, festett oldala
(Mongólia, 19. sz.) [Tib. 634]

Stein Aurél a Niai-bathi táborban, 1943
[Photo 44/1 (26)]

Mikrofilm- és képgyűjtemény

Az Akadémiai Könyvtár mikrofilmtára értékmentő és állománygyarapító tevékenységével az ország legjelentősebb ilyen jellegű gyűjteménye. Állománya ma több mint 30 ezer műből áll. Ennek csaknem fele a Kézirattár és a Keleti Gyűjtemény legértékesebb anyagain, valamint az Akadémiai Levéltár egyes anyag-részeit öleli fel.

Még 1975 előtt több mint 110 külföldi városból jutottunk vásárlás és csere útján értékes magyar vonatkozású kéziratok és nyomtatványok mikrofilmjeihez. Itt olvashatók az Egyetemi Könyvtár kódexei és legtöbb kézirata, az esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár kódexei és kéziratai, továbbá a sárospataki

Református Tudományos Gyűjtemény 1945 előtt beszerzett kéziratai is. Mikrofilmeink teljes katalógusa már online is kereshető, a felvételeket a könyvtár központi olvasótermében lehet olvasni.

Képkönyvtár-adatbázisunk 2010-ben a *Magyar Digitális Képkönyvtár* nevű országos projekt részeként jött létre. Ez a gyűjtemény saját kép- és video-felvételeinken kívül hat akadémiai kutatóintézet képanyagát is magába foglalja, jelenleg kb. 3200 felvételt. Ebben az elektronikus gyűjteményben láthatók az Agora-programok rögzített előadásai 2011-től kezdve, továbbá a Mindentudás Egyeteme című program-sorozat előadásai is ide kerültek.

Az Akadémiai Levéltár

Az Akadémia megalakulása óta gondoskodott a keletkező iratanyagának őrzéséről. Az 1825-1949 között keletkezett anyagot ma a Kézirattárban őrzik, itt is lehet kutatni, a neve pedig Régi Akadémiai Levéltár (RAL).

1949-ben a Magyar Tudományos Akadémiát átszervezték. Az Akadémia Elnöksége – az intézmény hagyományát és a többi szocialista ország gyakorlatát szem előtt tartva – döntött az önálló Akadémiai Levéltár létrehozásáról. Így jött létre 1964. január 1-jén a 48/1963. sz. elnökségi határozat alapján – az MTA Könyvtára szervezetén belül – az Akadémiai Levéltár. Feladata az 1949 után keletkezett akadémiai iratok (dokumentumok) gyűjtése, őrzése és feldolgozása lett. Az 1994-es akadémiai és az 1995-ös levéltári törvény alapján ma köztisztületi levéltárként működik.

Az Akadémiai Levéltár állományának zömét az Akadémia központi testületi és hivatali szerveinek iratai alkotják, ennek alapján készült el a fondbeosztásuk is. Az Akadémia tudományos élete kezdetektől fogva a testületben – a tudományos osztályokon – valósul meg. Az osztályok anyagában vannak az osztályokhoz tartozó bizottságok anyagai és az 1950-es, illetve az 1960-as évekből az intézeti anyagok is. A Levéltár illetékességi körébe tartozó kutatóintézeti anyagnak sajnos csak kis része került a Levéltár állományába, azok nagyobb részét az intézetek még maguk őrzik. A Levéltár állományában található még a közgyűlések és egyéb vezetői értekezletek iratai, továbbá néhány tudóshagyaték is (amelyek az intézeti iratokkal kerültek a levéltárba). A Levéltár 7036 darabos fénykép-gyűjteménnyel és 1024 darabos hangszalag-gyűjteménnyel is rendelkezik.

SZOLGÁLTATÁSOK

Olvasótermek, helyben használat, tájékoztatás	▪	Kölcsönzés
Könyvtárközi kölcsönzés	▪	Nyílt hozzáférés biztosítása
Könyvtárhasználati kurzusok, könyvtárlátogatás	▪	DOI azonosítók kiadása
Téma- és idézettség-figyelés, publikációs adatbevitel	▪	Reprográfiai szolgáltatások
Könyvtári kiadványok	▪	Speciális szolgáltatás: tudománypolitika és tudományelemzés

Olvasótermek, helyben használat, tájékoztatás

Az Arany János utca 1. szám alatti épület első emeletén található a központi könyv- és folyóirat-olvasóterem 75, illetve 30 férőhellyel, valamint a két katalógusteremben 18 számítógépes munkaállomással. Itt tudományterületek szerint csoportosítva szabadpolcon mintegy tizenötezer kötetnyi kézikönyvet, lexikont, szótárt helyeztünk el. A bölcsészettudományok legfontosabb folyóiratainak teljes évfolyamai és közel 1200 rangos magyar és külföldi szaklap legfrissebb számai is megtalálhatók olvasótermünkben. A központi pultnál zajlik a tájékoztatás, beiratkozás, a raktárból kért könyvek kiadása és a kölcsönzés. A folyóirattár külön tájékoztatópulttal rendelkezik. A 2010-ben felújított II. emeleten korszerűen kialakított digitális dolgozószo­ba 8 számítógépes és 8 laptop használatára alkalmas munkaállomással várja a kutatókat.

A könyvtárat érvényes látogatójeggyel minden 18. életévét betöltött magyar és külföldi állampolgár látogathatja. Beiratkozott olvasóink hozzáférhetnek a modern könyv- és folyóirat-gyűjtemény valamennyi nyomtatott és elektronikus dokumentumához és online

adatbázisainkhoz; külön térítés nélkül vehetik igénybe a számítógépes hálózatot. Az olvasóteremben és a digitális dolgozósobában lehetőség van saját számítógépes eszközök (laptop, pendrive) használatára is, a könyvtár nyilvános tereiben mindenütt működik wifi. Állandó látogatójeggyel rendelkező olvasóinknak egyéb kényelmi szolgáltatásokat is nyújtunk: online katalógusunkon keresztül akár otthonról is elküldhetik könyvek, folyóiratok előkészítésére vonatkozó kéréseiket, vagy meghosszabbíthatják kölcsönzéseiket.

A virtuális térben is várjuk az érdeklődőket: honlapunkon, hírlevelünkben és közösségi oldalainkon értesülhetnek rendezvényeinkről, könyvtárunk új külföldi szerzeményeiről, illetve az éppen aktuális újdonságokról.

Az Akadémia Széchenyi István téri palotájában található különgyűjteményeink saját olvasó- és kutatóteremmel rendelkeznek; itt található teljes katalógusuk is. 2016-ra a teljes gyűjtemény anyaga kereshető lesz az egységes katalógusrendszerben.

A központi olvasóterem

Digitális dolgozószo­ba

Kölcsönzés

Az MTA Könyvtárában mind a kölcsönzésre jogosultak, mind a kölcsönözhető dokumentumok köre korlátozott. A könyvtár csak 1900 után megjelent kiadványokat kölcsönöz. Nem kölcsönözhetők a folyóiratok, segédkönyvtári dokumentumok, szótárak, albumok, térképek stb. A Keleti Gyűjtemény anyagaira speciális kölcsönzési szabályok vonatkoznak. A Kézirattár és a Régi Könyvek Gyűjteményének anyagai nem kölcsönözhetők, csak helyben olvasásukra van lehetőség.

Könyvtárközi kölcsönzés

Állandó látogatójeggyel rendelkező olvasóink nemcsak saját gyűjteményünket használhatják, hanem hozzájuthatnak több száz más könyvtár dokumentumaihoz is. Könyvtárközi kölcsönzés keretében vállaljuk a nálunk nem található dokumentumok bel- és külföldi könyvtáraktól történő beszerzését.

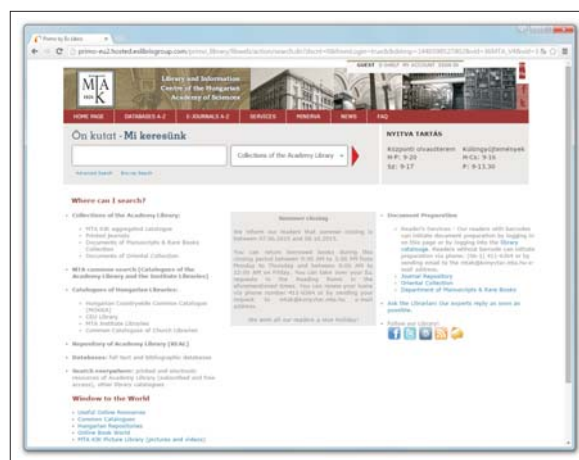
A belföldi dokumentumkölcsönzés ingyenes; a másolatok árát a szolgáltató könyvtár állapítja meg. A nemzetközi kölcsönzés térítéses szolgáltatás, intézményünk azonban évente 5 kötet erejéig 50% kedvezményt nyújt ehhez olvasóinknak.

Könyvtárhasználati kurzusok, könyvtárlátogatás

Könyvtárunk gyűjteményének és szolgáltatásainak részletes bemutatásával igyekszünk segítséget nyújtani a digitális írástudás fejlesztésében, az eredményes tudományos kutatásban és képzésben. Könyvtárhasználati kurzusainkon bárki részt vehet, ezek részletes tematikáját és időpontját honlapunkon és hírlevelünkben is közzéteesszük.

Minerva könyvtári kisokos néven interaktív online könyvtárhasználati útmutató áll a felhasználók rendelkezésére.

Szívesen fogadunk látogatócsoportokat előzetes egyeztetés alapján és várjuk hallgatói csoportok jelentkezését is – oktatójuk kíséretében – egy-egy kutatómódszertani órára. Ennek során a gyakorlati tudnivalók mellett ismertetjük a csoport szakterületének könyvtári forrásait is.

Közös keresőfelület

Nyílt hozzáférés (Open Access) biztosítása

A könyvtár az MTA Open Access politikájának támogatásában fontos szerepet vállal. A tudományos művek nyílt hozzáférését lehetővé teszi a repozitóriumi elhelyezés biztosításával, és a szabadon olvasható változatok megtalálását segíti az MTMT és a hazai repozitóriumok közös keresőjének működtetésével.

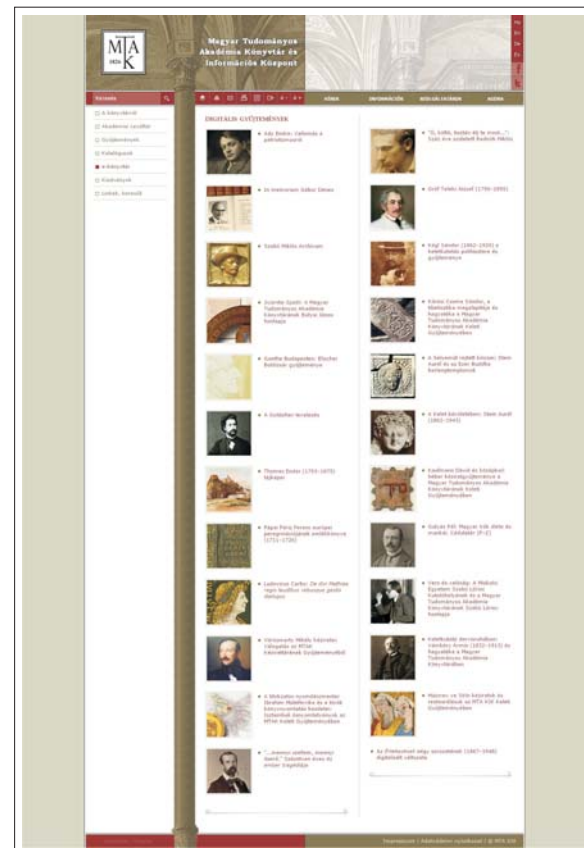
Téma- és idézettség- figyelés, publikációs adatbevitel

Szakinformatikai Osztályunk bármely tudományterület művelői részére keres idézettséget már 1980 óta. Szolgáltatásai között szerepel a témafigyelés, a publikációs adattárakba történő adatbevitel is.

Ügyfeleink a publikációs lista és az idézettségi adatok birtokában megrendelhetik a teljes lista beépítését a Magyar Tudományos Művek Tárába, mely a magyar tudományos élet szereplőinek publikációit, illetve azok idézettségét gyűjti és tárolja. Ezen szolgáltatásaink térítéskötelesek.

DOI azonosítók kiadása

Fontos, új szolgáltatásunk az elektronikus formában megjelenő hazai tudományos kiadványok DOI azonosítóval való ellátása. Két ügynökség – a CrossRef és a DataCite – tagjaként tudunk azonosítókat biztosítani folyóiratcikkek, disszertációk, konferencia-kiadványok, dokumentációk és nyilvános kutatási adatállományok számára.

Digitális gyűjteményünk

Reprográfiai szolgáltatások

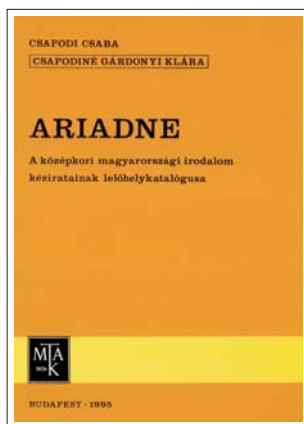
A könyvtári dokumentumokról olvasóink fekete-fehér vagy színes fénymásolatot készíthetnek, vagy rendelhetnek az olvasóteremben. Bizonyos dokumentumok nem másolhatók, az 1900 előtti kiadványok esetében pedig ehhez külön engedély szükséges.

Publikálásra szánt, igényes kivitelű digitális fotót, szkennelést, mikrofilmezést, CD-re és DVD-re írást, színes vagy fekete-fehér papírmásolatot Digitális Műhelyünkben készítünk, térítés ellenében. Tervezett kiadványokhoz digitális gyűjteményeink képanyagából is rendelhető másolat.

Könyvtári kiadványok

Könyvtárunk alapítása óta arra törekszik, hogy egyedülálló állományát a tudomány nemzetközi világában is ismertté tegye, és az érdeklődők mind szélesebb körének mutassa be. Kiadványsorozataiban egy-egy nyelvre vagy hagyatékra vonatkozó, nyomtatott katalógusokat jelentet meg (*A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Kézirattárának katalógusai*; *Oriental Manuscripts in the Library of the Hungarian*

Academy of Sciences). Kiadja a gyűjteményeihez kapcsolódó, illetve a könyvtárban zajló tudományos kutatások legfrissebb eredményeit (a teljes listát lásd a könyvtár honlapján). E kiadványok megvásárolhatók olvasószolgálatunkon, és nagyrészt digitalizálva is elérhetők repozitóriumunkban. Kiadványainkat igény szerint értékesítjük és nemzetközi csere útján juttatjuk el partnereinknek.

Speciális szolgáltatás: tudománypolitika és tudományelemzés

Az MTA Könyvtár és Információs Központ Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztálya a tudomány-, illetve bibliometria, valamint a kutatásértékelés és -monitoring hazai központja. A tudományelemzés külföldi bázisaihoz hasonlóan párhuzamosan végez szolgáltatási és kutatási tevékenységet. Elsődleges feladata az MTA döntéshozatali és értékelési rendszereinek, vezetői fórumainak, szervezeteinek, intézményeinek informálása szakszerű elemzési szolgáltatások, rendszeres vizsgálatok és adatszolgáltatás révén, de országos és nemzetközi hatókörű feladatokat is ellát. Aktívan részt vállal a nemzetközi kutatási projektekben.

Kutatásértékelés, kutatásmonitoring az MTA-intézményrendszer és a hazai akadémiai, felsőoktatási szféra körében. Ez magában foglalja az MTA-intéz-

ményrendszer tudományos teljesítményének bibliometriai értékelését, szerkezeti elemzését és nyomon követését. Az elemzések korszerű, a nemzetközi szten-derdek, jó gyakorlatokat, a tudományometriai kutatások mindenkor frontvonalát tükröző módszertan felhasználásával készülnek, az adatforrások széles körének feldolgozásával (és minőségének ellenőrzésével). Az eredményeket rendszeres jelentések foglalják össze, amelyek részét képezik az MTA Közgyűlése, vezetőisége és a kormányzati szervek tájékoztatásának is.

Tudománypolitikai és tudomány-szociológiai monitor-vizsgálatok kiterjednek az MTA tudománypolitikai eszköztárának, kutatástámogatási programok eredményességének elemzéseire, értékelésére. A 2014-ben indult „MTA Életpálya Monitor” című folyamatos vizsgálati rendszer elsősorban a Lendület Program, a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj, a Posztdoktori Kutatói Program és a Fiatal Kutatói Program életpályaszempontú nyomonkövetését és hatásvizsgálatát célozza.

Minőségbiztosítás, szakértői munka: „translational scientometrics”. Kutatási, szakmai háttérét hasznosítva szaktanácsadás, szakvélemények készítése, minőségbiztosítás, illetve ismeretterjesztés formájában. Támogatja a hazai K+F+I politikában érintett intézményeket.

A Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály honlapja

AGORA-PROGRAMOK

2007 óta szervezzük Agora-programjainkat, melyeknek célja, hogy életre keltsük a könyvtár értékes és gazdag gyűjteményét, minél szélesebb körben megismertessük a nyilvánossággal a könyvtár nemzeti kulturális örökségét. Emellett szeretnénk az intézmény kulturális közösségi tér szerepét is erősíteni.

Havonta több programot szervezünk a tudomány széles skálájáról válogatva. Konferenciákon, könyvbemutatókon, kerekasztal-beszélgetéseken át emlékülésekkel, különböző kiállítások szervezésével igyekszünk minél több látogatót vonzani a könyvtárba. Rendez-

vényeinkről videofelvételt készítünk, amelyek elérhetőek az Akadémiai Könyvtár honlapján, a Képek könyvtár felületen.

Programjaink helyszínei az épület II. emeletén, a Dunára néző szárnyban található 120 férőhelyes Konferenciaterem és a földszinti 40 fős Vasarely-terem. A II. emeleten kialakítottunk egy kisebb videokonferencia termet is, ami tudományos és oktatási célra használható. Ezeket a termeket térítés ellenében külső intézmények, cégek is igénybe vehetik.

Konferenciaterem

Könyvbemutató

ORSZÁGOS PROGRAMJAINK

Elektronikus Információszołgáltatás (EISZ) Nemzeti Program

Az Interneten sok információ megtalálható, de az igazán hasznos és tudományos szempontból fontos adatok továbbra is a könyvtáraknál vagy könyvtárakon keresztül érhetőek el, komoly anyagi ráfordítással. Az elektronikus információ természetéből adódóan alkalmas arra, hogy a könyvtárak ne egyenként, elszigetelten szerezzék be és szolgáltatassák, hanem a gyarapításban évtizedek óta jól ismert elv, a közös forráshasznosítás és a forrásmegosztás elve szerint fizessenek elő a szakirodalom jelentős részére, vagy a szakirodalomról tájékoztató adatbázisokra. Az információhoz való hozzáférés igénye, az állami részvétel és a közös könyvtári fellépés 2001-ben találkozott, amikor az akkori Oktatási Minisztérium égisze alatt megszületett az EISZ program. Az 1079/2012. (III. 28.) Kormányrendelet a feladatot és a költségvetésbe épített forrást az MTA hatáskörébe rendelte.

Az EISZ Nemzeti Program több mint 140 felsőoktatási, és non-profit kutatással foglalkozó intézmény számára biztosít alapvető információs infrastruktúrát. Az EISZ

finanszírozásához elengedhetetlen a részt vevő intézmények költségvállalása. Ez az önrész-hozzájárulás, aminek mértékéről minden egyes adatbázis esetében külön döntés születik, az intézmények létszámadatai (FTE), illetve az adatbázisok használati statisztikái alapján.

Éves előfizetéssel csaknem 25 adatbázis érhető el. Ezek között vannak nagy, teljes szövegű folyóirat-csomagok, szakterületi bibliográfiai adatbázisok, és hivatkozási indexek is. Időről időre adatbázis bemutató programokat, használói kurzusokat, szakmai fórumokat szervezünk a tartalmak jobb megismerése és használata érdekében.

2012 óta folyamatosan fejlesztjük hivatalos elektronikus tájékoztató felületeinket, ahol a felhasználók kurrens tartalmat, friss híreket, statisztikai jelentéseket, felhívásokat, valamint hasznos és érdekes információkat találhatnak.

2014 óta működtetjük a saját fejlesztésű Compass adatbázist, amelynek célja, hogy a magyarországi és a határon túli felhasználók számára naprakész információt biztosítson az adott pillanatban Magyarországon hozzáférhető tudományos adatbázisok elérésének lehetőségeiről és módjáról.

Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT)

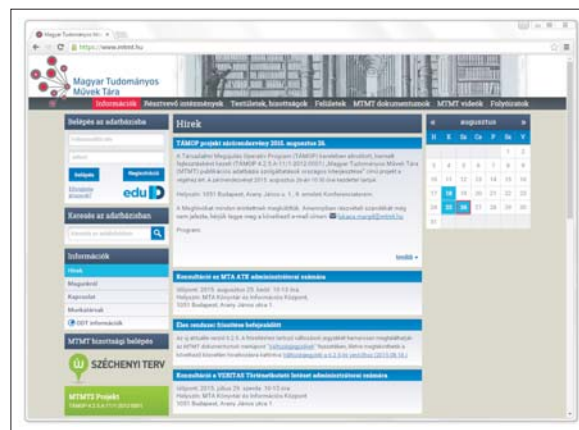
A Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) létrehozásának és működésének célja az volt, hogy legyen egy sok célra hasznosítható nemzeti bibliográfiai adatbázis Magyarországon. A Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság, a Magyar Rektori Konferencia, az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok és az Országos Doktori Tanács 2008 második felében kezdte meg az egyeztető tárgyalásokat. Az öt alapító intézmény, továbbá a koncepciót támogató akkori Oktatási és Kulturális Minisztérium és a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal egyetértett abban, hogy a hazai tudományos kutatás hiteles nyilvántartását és bemutatását kell megvalósítani az MTMT, illetve a rendszerhez csatlakozó szervezetek segítségével.

A Magyar Tudományos Akadémia 35/2009. (VI. 23.) számú elnökségi állásfoglalása értelmében 2009. július 1-jei hatállyal megalakult az MTMT, a kutatók és kutató szervezetek által készített tudományos művek, szellemi alkotások nemzeti adatbázisa, valamint ugyanezzel a névvel a működtető szervezet. Az MTMT tagintézményeit 2015 közepén 18 alapító intézmény – az MTA teljes intézményhálózata egy tagként van jelen – és 44 társult intézmény alkotta.

A Magyar Tudományos Művek Tára 2012. január 1-jétől működik osztályként az MTA KIK szervezeti keretei között. Az Osztály fő feladata az MTMT rendszer operatív működésének biztosítása, így folyamatosan kapcsolatot tart a tagintézmények képviselőivel, továbbá a rendszerbe bejelentkezett szerzőkkel. Az MTMT munkáját három szakmai bizottság segíti: a Bibliográfiai és az Információtechnológiai Szakbizottság valamint a Repozitórium Minősítő Bizottság.

Az MTMT adatait széles körben használják kutatást végző és kutatástámogató szervezetek és egyéni kutatók. Pályázatok esetében mind a támogatások elosztásánál, mind a támogatott projektek eredményességének vizsgálatánál támaszkodnak az adatbázisra.

Az MTA törvény 2015. július 21-én hatályba lépett módosításával (2015. évi CXXXI. törvény) a költségvetési forrásokat felhasználó kutatások során létrehozott tudományos publikációk adatait az MTMT-ben rögzíteni kell.

Az MTMT honlapja

**Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtár és Információs Központ**

Cím: 1051 Budapest, Arany János u. 1.
Telefon: (+36-1) 411-6302
Fax: (+36-1) 331-6954
E-mail: mtak@konyvtar.mta.hu
Honlap: konyvtar.mta.hu

